

- VEILIGHEID
- KWALITEIT
- MILIEU
- COÖRDINATIE
- OPLEIDING
- BEGELEIDING

Deel 1: Veiligheids- en gezondheidsplan

Beschrijving project:

Bouwen en inrichten LABO ASZ Campus Geraardsbergen
Gasthuisstraat 4, 9500 Geraardsbergen

Opdrachtgever:

VZW Medische Staf Stedelijk Ziekenhuis
Merestraat 80
9300 Aalst

.

Ontwerper:

Architectenburo AIDA - Koen Van der Mynsbrugge
Kloosterstraat 75
9500 Geraardsbergen
054 411 712
koen.vandermynsbrugge@telenet.be

Veiligheidscoördinatoren:

Veiligheidscoördinator ontwerp: Piet De Groote
Veiligheidscoördinator verwezenlijking: Ann Haegeman

V.E.T.O. & Partners N.V.

Houtemstraat 25
9860 Oosterzele
09 362 04 40

info@vetopartners.be www.vetopartners.be

1 Inleiding

In overeenstemming met het KB TMB Art. 3.6°, Art. 4sexies en bijlage I, deel A, Afdeling II, bevat het veiligheidsplan:

- ❖ De inventarisatie van de in ontwerpfase gekende en te voorziene risico's + bijhorende preventiemaatregelen als gevolg van:
 - De aard van het project.
 - De wederzijdse inwerking van activiteiten van de diverse tussenkomende partijen op een tijdelijke en mobiele bouwplaats wanneer een tussenkomst, na beëindigen ervan, risico's laat bestaan voor de andere tussenkomende partijen die later zullen tussenkomen.
 - De wederzijdse inwerking van alle installaties of andere activiteiten op of in de nabijheid van de site waar de tijdelijke of mobiele bouwplaats is gevestigd, inzonderheid het openbaar of privaat goederen- of personenvervoer, het aanvatten of de voortzetting van het gebruik van de bestaande situatie of de voortzetting van eender welke exploitatie.
 - De uitvoering van mogelijke latere werkzaamheden aan het bouwwerk.
- ❖ De voor veiligheid en gezondheid kritieke fasen waarop de veiligheidscoördinator verwezenlijking ten minste op de bouwplaats aanwezig moet zijn.
- ❖ De lijst met tussenkomende partijen.

In overeenstemming met de wet van 4 augustus 1996 (welzijnswet) Art.15 zijn de personen die op enigerlei wijze betrokken zijn bij de verplichtingen in verband met werkzaamheden op een tijdelijke en mobiele bouwplaats, er toe gehouden de algemene preventiemaatregelen bedoeld in Art.5 van dezelfde wet (welzijnswet) toe te passen.

In overeenstemming met het KB TMB Art.4 en Art. 17 ziet de bouwdirectie belast met de aanstelling van de veiligheidscoördinator erop toe dat de verschillende tussenkomende partijen samenwerken en hun activiteiten coördineren, ten einde aan de veiligheidscoördinator de bevoegdheid, de middelen en de informatie te verzekeren ter vervulling van zijn taken.

Hij moet

- Er voor zorgen dat de verschillende aannemers voor aanvang van de uitvoering van het bouwwerk hun specifieke risicoanalyses bezorgen aan de veiligheidscoördinator-verwezenlijking en meewerken aan de coördinatie van deze risicoanalyses en bijhorende preventiemaatregelen onder leiding van de veiligheidscoördinator-verwezenlijking.
- ...

In overeenstemming met het KB TMB Art.22 en Art.3.6° zal de veiligheidscoördinator-verwezenlijking o.a. instaan voor de aanpassingen van het veiligheidsplan, het bijhouden en aanvullen van het coördinatiedagboek, het aanvullen van het post interventiedossier met het oog op de goede de coördinatie op het vlak van V&G tussen de verschillende partijen in uitvoering van het project.

Doel van het VGM-plan

- Voorkomen van menselijk leed en materiële schade.
- Het bevorderen van gezonde arbeidsomstandigheden.
- Het verbeteren van het arbeidsklimaat.
- Het beter op elkaar afstemmen van de werkzaamheden op het gebied Welzijn.

2 Beschrijving van het project

Hierbij wordt gestart vanaf de beschikbare ontwerpplannen en bestekken.

Het ontwerp wordt besproken in overlegmomenten en er worden besluiten genomen samen met de opdrachtgever en de bouwdirectie belast met ontwerp, over het ontwerp. Daarbij worden de preventiemaatregelen bij de verschillende bouwfases en de uitvoeringsmethoden opgegeven.

De ontwerper en de opdrachtgever dienen rekening te houden met deze besluiten. Deze besluiten zullen er immers voor zorgen dat het bouwwerk later veilig kan gebruikt en onderhouden worden.

2.1 Adres van de bouwplaats

→ Zie digitaal dossier.

2.2 Ontwerpplannen

→ Zie digitaal dossier.

2.3 Bestek en meetstaat

→ Zie digitaal dossier.

2.4 Bestaande toestand

→ De aannemer dient te beschikken over de nodige informatie van de bestaande toestanden

- Bestaande PID
- Leidingen op privéterrein, gevaarlijke stoffen, ...

2.5 Sloopopvolgingsplan (asbestinventaris)

(indien van toepassing)

→ Zie digitaal dossier.

3 Tijdsbesteding van de veiligheidscoördinator ontwerp

De veiligheidscoördinator ontwerp maakt een inschatting van de tijdsbesteding waarin hij zijn taken dient uit te voeren.

Het bijwonen van overlegmomenten (met bouwheer – bouwdirectie belast met ontwerp) , het opmaken van het V&G plan, het openen van het CD en het PID.

De veiligheidscoördinator voorziet overlegmomenten, waarbij het ontwerp wordt besproken en waarbij besluiten over het ontwerp en de uitvoeringsmethoden worden opgegeven.

Onderstaande tabel is een basis voor dit overlegmoment, dit document wordt niet ingevuld wanneer er geen uitnodiging is geweest van de opdrachtgever naar de VC- ontwerp toe.

Bouwproject	Gebouw	Opmerkingen
Algemeen	Sloopinventaris -Tracimat	NVT
	Toegankelijkheid werf	Intern verkeer
	Andere werfzones	NVT
	Grondwerken, uitgravingen	Riolering – fundering
Constructie	Gevels, opbouw	
	Onderhoud	Binnen
	Toegang	Nooduitgang aan werfzone
	Valbeveiliging	Intern
Binnen afwerking	Draairichting deuren	
	Trapzalen	
Technieken	Technische kokers	

4 Tijdsbesteding van de veiligheidscoördinator verwezenlijking

De veiligheidscoördinator ontwerp maakt een inschatting van de tijdsbesteding waarin de veiligheidscoördinator verwezenlijking zijn taken dient uit te voeren.

Gemiddelde tijdsbesteding:

De tijd die tijdens de uitvoeringsfase aan de coördinatieopdracht wordt besteed, wordt bepaald door het contract tussen VC en zijn opdrachtgever.

Hierin zijn begrepen:

- ❖ het uitvoeren van werfbezoeken en bijwonen van noodzakelijke vergaderingen;
- ❖ het opmaken van verslagen en adviezen;
- ❖ administratie en briefwisseling;
- ❖ aanvullen, aanpassen en afwerken van de coördinatie instrumenten (veiligheidsplan, coördinatiedagboek en postinterventiedossier).

Kritieke fasen / werfbezoeken:

De veiligheidscoördinator verwezenlijking dient minimaal 1 werfbezoek uit te voeren tijdens de volgende kritieke bouwfases (deels gebaseerd op de activiteiten vermeld in art 26 van het KB TMB en deels bepaald door de planning der werken – co-activiteiten):

- ❖ De aanvang der werken – werfinrichting – plaatsen werfsignalisatie
- ❖ De afbraakwerken – opbraakwerken - sloopwerken
- ❖ De funderingswerken
- ❖ Werken in de diepte
 - Aanleg rioleringen
- ❖ De werken op hoogte
 - Verdiepingen - dekken
 - Dakwerken
 - Plaatsen buitenschrijnwerk
- ❖ Heropbouw, vloeren, wanden en plafonds
- ❖ Plaatsing technieken: HVAC, Elektriciteit, Data, ...
- ❖ Afwerking

Kritieke fasen worden eveneens bezocht zijnde de tijdstippen waarop bepaalde aannemers op het einde zijn van hun prestaties of wanneer meerdere aannemers tegelijkertijd aanwezig zijn op de bouwplaats. Dit wordt bepaald door de veiligheidscoördinator verwezenlijking a.d.h.v. de planning die hij ontvangt tijdens de uitvoering.

De opdrachtgever houdt de veiligheidscoördinator op de hoogte van de planning en verwittigt de VC minstens 1 week op voorhand van de start van bovenvermelde verhoogde risico's.

Bovenvermelde bouwfases zijn het absolute minimum. Uiteraard dienen er bijkomende bezoeken uitgevoerd te worden, naargelang de stand en de vooruitgang van de werken.

De werfbezoeken worden bij voorkeur at random en onaangekondigd uitgevoerd. Dit om een correct beeld te krijgen van de situatie. Opmerkingen dienen ter plaatse met de verantwoordelijken besproken te worden. Nadien wordt een verslag opgemaakt. Dit verslag wordt verstuurd naar de opdrachtgever, de ontwerper en betrokken aannemers.

Elke partij moet binnen zijn mogelijkheden gevolg geven aan de opmerkingen. Indien blijkt dat aannemers hun verantwoordelijkheid niet opnemen, dient de opdrachtgever in te grijpen. De opdrachtgever blijft immers verantwoordelijk voor alles wat gebeurt in het kader van de gegeven opdrachten aan de aannemers.

Vergaderingen:

De veiligheidsvergadering wordt samengeroepen op gemotiveerd verzoek van de veiligheidscoördinator verwezenlijking, de opdrachtgever, de architect, de aannemer of andere tussenkomende partijen. Deze vergadering wordt voorgezeten door de veiligheidscoördinator verwezenlijking.

5 Documenten te bezorgen door aannemer

Bouwen en inrichten LABO ASZ Campus Geraardsbergen :

De veiligheidscoördinator-ontwerp verklaart dat :

X de inschrijver geen nadere uitleg dient te geven omtrent de gekozen uitvoeringswijze (incl. preventiemaatregelen) noch een afzonderlijke prijsberekening voor de preventiemaatregelen dient op te geven

(veiligheidscoördinator is van oordeel dat opvragen documenten bedoeld in art. 30 niet nuttig is – in toepassing van art. 159 van KB van 15/07/2011 betreffende plaatsing van overheidsopdrachten in klassieke sectoren – B.S. 09/08/2011)

de inschrijver de gekozen uitvoeringswijze (incl. preventiemaatregelen) in luik 1.2 dient te beschrijven voor de elementen bepaald in luik 1.1 én zijn prijsberekening van de voorgestelde preventiemaatregelen dient op te geven in luik 2.2 voor de elementen bepaald in luik 2.1

(veiligheidscoördinator is van oordeel dat opvragen documenten bedoeld in art. 30 wel nuttig is voor de hierna vermelde elementen – in toepassing van art. 159 van KB van 15/07/2011 betreffende plaatsing van overheidsopdrachten in klassieke sectoren – B.S. 09/08/2011)

De veiligheidscoördinator-ontwerp motiveert bovenstaande keuze als volgt :

(verplicht in te vullen door veiligheidscoördinator-ontwerp)

Motivering keuze (motivering door VC-ontwerp ingeval er uitleg vereist is m.b.t. overige elementen van het werk)

5.1 Het identificatiedocument aannemer: zie doc 6.1 hierna:

- De aannemer vult het identificatiedocument aannemer verder aan voor zichzelf alsook voor zijn onderaannemers.
- Hierdoor verklaart de opdrachtnemer het V1G plan van de veiligheidscoördinator ontvangen te hebben en dat dit gecommuniceerd is met zijn onderaannemers.

5.2 De invulformulieren van 6.2 en 6.3 betreffende art 30 tweede lid 1° en 2° van het KB TMB

- De wijze waarop bepaalde activiteiten zullen uitgevoerd worden.
- De prijszetting voor bepaalde specifieke veiligheidsmaatregelen

- VEILIGHEID
- KWALITEIT
- MILIEU
- COÖRDINATIE
- OPLEIDING
- BEGELEIDING

6 Documenten

6.1 Identificatiedocument aannemer

Project: Bouwen en inrichten LABO ASZ Campus Geraardsbergen

Firmanaam:Straat:Nr. / bus : ...

Postcode :Gemeente:

Tel:E-mail :

Certificering : VCA BeSaCC ISO Andere(*)

Directie:E-mail:

Preventieadviseur:E-mail:

Projectleider:E-mail:

Werfleider:E-mail:

GSM-nr. contactpersoon / werfleider:

Activiteit op de werf:

De preventiemaatregelen, vermeld in het veiligheids- en gezondheidsplan, zullen toegepast worden.
De hieraan verbonden kosten zijn inbegrepen in de totaalprijs.

Gelezen en goedgekeurd, op / /

Handtekening:

Naam:

Functie (directie / projectleider):

7 Verantwoording materialen en uitvoeringsmethoden

Met betrekking tot het ontwerp, het concept en de uitvoeringsmethode van het project adviseert de veiligheidscoördinator-ontwerp om rekening te houden met volgende punten:

Expertise:

- ❖ De opdrachtgever stelt een architect – projectingenieur aan, die zowel het ontwerp maakt als controle uitoefent tijdens de werken.
- ❖ Een stabiliteitsingenieur aangesteld, in het bijzonder in geval van:
 - Alle werken die een invloed hebben op de stabiliteit, zowel in uitvoeringsfase (tijdelijke schoringswerken, ...) als gebruiksfase (toelaatbare belastingen, ...).
- ❖ Voor specifieke veiligheidsitems in uitvoering, moet de opdrachtgever een expert inschakelen bij het ontwerp en toezicht: REI-compartimentering, valbeveiliging (levenslijnen of ankerpunten), veiligheids- en noodverlichting ... en dit reeds in ontwerpfase. Een vroege beslissing vooraf werkt kostenbesparend tijdens de werken.
- ❖ De richtlijnen van de experts moeten strikt gevolgd worden. Afwijkingen kunnen enkel na uitdrukkelijke en schriftelijke toelating.
- ❖ Voor alle collectieve beschermingsmiddelen (CBM's), die van nut zijn voor personeel van de toekomstige gebruiker, dient de betrokken preventieadviseur ook zijn uitdrukkelijke goedkeuring te geven. Dit gaat over leuningen, levenslijnen, bescherming tegen biologische of chemische risico's, ... (KB 30/8/2013). Ook voor andere zaken die tijdelijk (werffase) of definitief een invloed hebben op de veiligheid van personeel van de gebruikers, dient de betrokken preventieadviseur zijn goedkeuring te geven (interferentie evacuatie routes, interactie risico's, ...).
- ❖ De veiligheidscoördinator geeft geen stilzwijgende goedkeuring over ontvangen documenten. Enkel uitdrukkelijke schriftelijke goedkeuringen tellen als een goedkeuring.

Te maken afspraken met aannemers:

- ❖ De opdrachtgever en / of architect – projectingenieur bezorgt dit veiligheidsplan aan de kandidaat aannemers, voordat een contract wordt afgesloten met de aannemers.
- ❖ De opdrachtnemer bezorgt de veiligheidscoördinator zijn werkmethode en zorgt er voor dat zijn specifieke risicoanalyse ten allen tijde beschikbaar is op de werf.

Werforganisatie:

- ❖ De opdrachtgever brengt de veiligheidscoördinator verwezenlijking op de hoogte van de aanwezigheid van zijn aangestelde aannemers
 - Zie Identificatiedocument aannemer
- ❖ De opdrachtnemer(s) breng(t)(en) de veiligheidscoördinator verwezenlijking op de hoogte van de aanwezigheid van zijn (hun) onderaannemers.

- Zie Identificatiedocument aannemer
- ❖ De werfmelding
 - De melding moet gebeuren via www.socialezekerheid.be > Werken met contractanten . (sinds 1/1/2014 enkel nog digitaal)
 - Dient te gebeuren 15 dagen voor aanvang der werken.
 - Elke werf moet gemeld worden, door de eerste aannemer op het project, en deze melding dient opgehangen te worden aan de inkom van de bouwplaats.
 - Elke onderaannemer moet gemeld worden.
- ❖ Werken op hoogte:
 - De opdrachtnemer dient de welzijnswet te volgen en de hiërarchie in de preventie te respecteren bij het nemen van alle preventiemaatregelen.
 - De opdrachtgever wordt geadviseerd om de nodige afspraken te maken in verband met de constructie van tijdelijke leuning. Gelieve als opdrachtgever de nodige stappen te ondernemen zodat er altijd leuning blijven staan, van het begin van de werf totdat de definitieve leuning geplaatst zijn. Een leuning dient voorzien te worden op alle plaatsen waar een vrije val van 2 m of meer mogelijk is. De leuning dient te bestaan uit een bovenleuning op 1 à 1,2m, een tussenleuning op 40 à 50 cm en een plint van 15 cm. De leuning dient afdoende stevig te zijn.
 - Tijdens het plaatsen of wegnemen van de collectieve beveiligingen moet de opdrachtnemer maatregelen nemen opdat de uitvoerders tijdens deze werken op een andere wijze beveiligd zijn.
 - Stellingen: worden best slechts 1x opgebouwd, en dit voor de volgende werken: gevelsteen, alle dakwerken, dakgoten en gevelafwerking (voegen, ...).
 - Verlichting: de doorgangen en trappen moeten altijd kunnen verlicht worden tijdens de uitvoering der werken.
 - In kelders en andere locaties die moeilijk te verlaten zijn, moet noodverlichting aanwezig zijn tijdens de werffase.
- ❖ Verkeer:
 - Tijdens de uitvoering der werken mogen derden op geen enkel moment bloot gesteld worden aan bouwrisico's. Na de werktijden mag er geen enkele situatie onbeveiligd achter gelaten worden.
- ❖ Werken in uitvoering bij klant:
 - De interne preventiedienst bezorgt de tussenkomende partijen de interne veiligheidsregels van toepassing op de site.
 - Deze maken eveneens een deel uit van het V&G plan van de

veiligheidscoördinator ontwerp.

- Bestaande constructies, zowel op het eigen terrein als aanpalende terreinen:
 - De bestaande evacuatiemogelijkheden moeten behouden blijven. Indien dit echt niet haalbaar is, moet er eerst een alternatief voorzien worden.
 - Aan de werfzone is een nooduitgang, deze moet ten allen tijde vrij zijn van enige hindernis!
 - De bestaande toegangsmogelijkheden van de brandweer (4m doorgang) moeten behouden blijven. Indien dit echt niet haalbaar is, moet er eerst een alternatief voorzien worden.
 - Bescherming bestaande constructies, glaspartijen, ...: De nodige beveiliging moet geplaatst worden om een interactie met de bestaande constructies te vermijden. In het bijzonder moet er aandacht zijn voor glaspartijen in de onmiddellijke buurt van de werkzone.

❖ Grondwerken

- Voor men de werken aanvat dient men er voor te zorgen dat alle nutsleidingen zichtbaar gekenmerkt zijn zodat deze geen gevaarlijke situaties meer kan veroorzaken bij de uitgravingen
- Voor de aanvatting van de grondwerken dient men na te gaan waar in de omgeving van de werkzone gevaarlijke putten/leidingen/kelders zitten die onvoldoende draagkracht hebben voor de bouwplaatsmachines.
- Voor aanvang van de werken dient men na te vragen bij de kabels en leiding eigenaars waar deze liggen, KLIM KLIP om deze vervolgens manueel op te zoeken om de exacte ligging te verifiëren op het terrein.
- Uitgravingen: waar komt er beschoeiing en waar onder talud. Dit dient ruim op voorhand besproken te worden met de veiligheidscoördinator.

❖ Afbraakwerken

- Asbest: Het asbest dient afgebroken te worden conform het KB asbest. Tijdens de afbraak van asbest mogen er geen andere werkzaamheden uitgevoerd worden. Het asbest dient verwijderd te worden voor de eigenlijke afbraak. Het asbest mag nooit onbeheerd op de werf achtergelaten worden.
- Voor men de afbraak werken aanvat dient men er voor te zorgen dat alle nutsleidingen zichtbaar afgekoppeld zijn zodat deze geen gevaarlijke situaties meer kan veroorzaken bij de eigenlijke start der werken

8 Overzichtstabel opdrachten voor alle tussenkomende partijen.

Bespreking project.

Zie Punt 3 Tijdsbesteding van de veiligheidscoördinator ontwerp

De opdrachtgever nodigt te VC Ontwerp uit voor een overlegmoment tijdens de ontwerpfase.

De opdrachtgever en de hoofdaannemer melden de veiligheidscoördinator ten allen tijde de gegevens van de nieuw aangestelde aannemers op de bouwplaats.

De veiligheidscoördinator ontwerp maakt onderstaande takenlijst op tijdens de ontwerpfase, de veiligheidscoördinator verwezenlijking vervolledigd deze lijst en communiceert dit met alle betrokken partijen.

Professionals worden aangeduid met normale afkortingen, neem bij twijfel contact op met veiligheidscoördinator verwezenlijking.

Afkorting	Omschrijving	Firma	Contact
VCO	Veiligheidscoördinator Ontwerp	V.E.T.O. & Partners NV	Piet De Grootte
VCV	Veiligheidscoördinator Verwezenlijking	V.E.T.O. & Partners NV	Ann Haegeman
OG	Opdrachtgever		
HA	Hoofdaannemer		
NA	Nevenaannemer		
OA	Onderaannemer		

OMSCHRIJVING VAN DE ACTIVITEITEN		OPDRACHTEN		
ID	ONDERWERP	Inrichting van de bouwplaats	Instandhouding – opvolging	Nota
	Inrichting Onderhoud Aanpassing Controle Opmerking			
1.	Interne veiligheidsmaatregelen opdrachtgever, doorgeven aan alle partijen	OG	OG	
2.	Gemeenschappelijke ruimtes op de bouwplaats Coördinatie gevaarlijke activiteiten, veiligheidsvergaderingen.	VCV	VCV	Gedurende de volledige duur der weken.

OMSCHRIJVING VAN DE ACTIVITEITEN		OPDRACHTEN		
ID	ONDERWERP	Inrichting van de bouwplaats	Instandhouding – opvolging	Nota
	Inrichting Onderhoud Aanpassing Controle Opmerking			
3.	Algemeen: Werf – wegsignalisatie , inname openbaar domein, communicatie – vergunningen	OG / HA	HA	
4.	Algemeen: doorgang brandweer, ziekenwagen	HA / OG	HA / OG	
5.	Werfafsluiting, werftoegang, parkeermogelijkheden, verbod toegang derden	HA	HA	
6.	Werfinrichting, werfkeet, wasgelegenheid, toiletten	HA	HA	
7.	Noodmiddelen <ul style="list-style-type: none"> - EHBO - Brandbeveiliging 	HA	HA	
8.	Nutsvoorzieningen voor de bouwplaats	HA	HA	
9.	Verdeelkasten Elektriciteit - keuring	HA	HA	
10.	Verlichting van de bouwplaats <ul style="list-style-type: none"> - Binnen 	HA	HA	
11.	Orde en netheid op de bouwplaats, wekelijkse opkuis <ul style="list-style-type: none"> - Binnen in het gebouw - Buitenomgeving 	HA	HA	
12.	Omgeving aanpalende ruimtes in gebruik.	HA	HA	
13.	Afvalverwerking <ul style="list-style-type: none"> - Selectief - Attesteringen verwerking gevaarlijk afval 	HA	HA	
14.	Opslag werfmateriaal <ul style="list-style-type: none"> - Werfcontainers - Buiten opslag 	HA	HA	
15.	Activiteiten in gemeenschappelijke locatie (binnen – buiten)	OG / HA		ISM VCV

OMSCHRIJVING VAN DE ACTIVITEITEN		OPDRACHTEN		
ID	ONDERWERP	Inrichting van de bouwplaats	Instandhouding – opvolging	Nota
	Inrichting Onderhoud Aanpassing Controle Opmerking			
	- Co-activiteiten			
16.	Activiteiten in gemeenschappelijke locatie bij OG - Co-activiteiten	OG / HA		ISM VCV
17.	Afbraakwerken: Sloopinventaris - Asbestinventaris - Stofbeheersing - Bestaande nutsleidingen en KLIP/KLIM	HA / Uitvoerende partij	HA / Uitvoerende partij	
18.	Werken op hoogte, plaatsen collectieve valbeveiligingen - Val van voorwerpen - Val van personen	HA / Uitvoerende partij	HA / Uitvoerende partij	
19.	Stellingen - Certificering montage - Keuring vóór gebruik - Instandhouding	HA / Uitvoerende partij	HA / Uitvoerende partij	
20.	Hijswerktuigen: kranen, hoogwerkers, verreikers, - Keuringsverslagen - Certificering bestuurders, gepaste verplichte PBM's - Certificering riggers	HA / Uitvoerende partij	HA / Uitvoerende partij	
21.	Werkvergunningen van toepassing?	OG		
22.	Verhandelen van zware lasten – manueel	Uitvoerende partij	Uitvoerende partij	
23.	Gebruik machines met verbrandingsmotoren – uitlaatgassen (binnen)	HA / uitvoerende partij	HA / Uitvoerende partij	
24.	Werfbezoeken VCV, algemene uitvoering		OG	Volgens planning
25.				

9 Beschrijving van de risico's en de preventiemaatregelen

9.1 Aanwezigheid van verhoogde risico's volgens art. 26

KB Art. 26 Werkzaamheden met vergrote risico's.

Activiteit		Bijzondere aandachtspunten
1. Bedelving, wegzinken of vallen		
a. Sleuven / putten dieper dan 1,2m	NVT	Preventiemaatregelen: Zie risicoanalyses hierna.
b. drijfzand of slib	NVT	Preventiemaatregelen: Zie risicoanalyses hierna.
c. Valgevaar groter dan 5m hoog	NVT	Preventiemaatregelen: Zie risicoanalyses hierna.
2. Blootstelling aan chemische en biologische agentia	VT	Preventiemaatregelen: Zie risicoanalyses hierna. VIK van de gebruikte gevaarlijke producten dienen op de werf aanwezig te zijn.
3. Ioniserende straling	NVT	Preventiemaatregelen: Zie risicoanalyses hierna. Lasertoestellen gebruiken conform handleiding en wetgeving.
4. Nabijheid hoogspanning	NVT	Preventiemaatregelen: Zie risicoanalyses hierna. Hoogspanningskabels mogen alleen door deskundigen gemanipuleerd worden
5. Risico op verdrinking	NVT	Preventiemaatregelen: Zie risicoanalyses hierna.
6. Ondergrondse werken en tunnelwerken	NVT	Preventiemaatregelen: Zie risicoanalyses hierna.
7. Werkzaamheden met duikuitrusting	NVT	Preventiemaatregelen: Zie risicoanalyses hierna.
8. Werkzaamheden in overdruk	NVT	Preventiemaatregelen: Zie risicoanalyses hierna.
9. Springstoffen	NVT	Preventiemaatregelen: Zie risicoanalyses hierna.
10. Montage of demontage van geprefabriceerde elementen	NVT	Preventiemaatregelen: Zie risicoanalyses hierna.

Wanneer deze wettelijk bepaalde verhoogde risico's aanwezig zijn, dienen hiervoor extra inspanningen gedaan te worden.

De aannemer doet al het nodige om de blootstelling aan dergelijke risico's te vermijden. Hij voorziet hiervoor de nodige middelen, zowel op het vlak van logistiek, personeel als financieel. Indien er alsnog praktische problemen zouden naar voor komen, dient de aannemer voldoende op voorhand de veiligheidscoördinator verwezenlijking hierover in te lichten.

Het is de morele en wettelijke plicht van elke aannemer om zijn personeel te behoeden voor elke blootstelling aan verhoogde en andere levensgevaarlijke risico's. Bij overtredingen kan de aannemer in gebreke gesteld worden en verplicht worden om alsnog het nodige te organiseren.

9.2 Specifieke preventiemaatregelen & Algemene preventiemaatregelen

02 HOOFDING	RISICO	PREVENTIEMAATREGELEN
03 BESTAANDE RISICO'S		
03.4 Aanpassingen aan elektrisch net	- Elektrocutie	De regels van het AREI blijven onverminderd geldig. Elektrische installatie buiten dienst stellen en beveiligen tegen terug in dienst stellen (slot, ...). Plakband is geen optie. Indien de elektrische installatie niet volledig buiten dienst kan worden gesteld, moeten minstens alle betrokken kringen buiten dienst worden gesteld. Eerst uitschakelen, beveiligen tegen inschakelen (slot, ... ; geen plakband!) en nagaan of dat de stopcontacten enz. wel degelijk buiten dienst zijn. (uitlezen, lamp in stopcontact steken, ...). Bij aanwezigheid zonnepanelen of noodgeneratoren: verzekeren dat deze geen stroom kunnen steken op de installatie. Schriftelijk bevestigen dat leidingen / installaties vrijgegeven zijn. Duidelijk communiceren en signaleren welke leidingen wel nog in dienst (kunnen) zijn.
03.5 Radioactieve materialen (oude branddetectie)	Vermengen van radioactief materiaal tussen slooppuin met bijhorende besmetting en kosten	Oude bliksembeveiliging en branddetectie verwijderen en correct afvoeren voordat de algemene sloop start. Na verwijdering: attest bezorgen. Het werfadres moet duidelijk in het attest vermeld staan. (niet nadien bijgeschreven)
03.6 Afbraak en verwijderen milieugevaarlijke stoffen (batterijen, TL-verlichting. ...)	Milieuvervuiling Gezondheidsrisico's	* Milieugevaarlijke stoffen op voorhand selectief inzamelen. * Voorzichtig werken, breuk vermijden. * Gebruik van handschoenen.
03 Grondwerken in de buurt van ondergrondse leidingen allerhande	Raken van leidingen (gas, elektriciteit, water, ...) Lichamelijk letsel Materiële schade Calamiteit	* Opvragen van plannen aan de eigenaar van het terrein * Opvragen van plannen aan de nutsmaatschappijen en / of via KLIP / KLIM * Bij gevaarlijke leidingen (gas, elektriciteit, ...) pleegt de aannemer overleg met de nutsmaatschappijen. Er mag geen enkele twijfel bestaan over de interpretatie van de plannen. Tijdens dat overleg worden alle potentieel gevaarlijke locaties aangeduid, waar er een proefput of proefsleuf moet komen. * Manueel graven van proefsleuven * Detectie van leidingen * Zoveel mogelijk leidingen buiten dienst laten stellen, of omleiden. * Leidingen nooit machinaal verplaatsen, tenzij door daarvoor gespecialiseerd personeel. * Bestaande markeringen, lokalisatiemiddelen (paaltjes, ...) of waarschuwingmiddelen (ingegraven linten, netjes, platen, ...) behouden en herstellen. * Zowel oude als nieuwe leidingen (gas, hoogspanning, ...) in de grond aankondigen via een aangepast lint, netje, platen, Dus diegene die de sleuven of putten weer aanvult, duidt alle zichtbare leidingen aan, volgens de regels. * Bij het ontdekken van leidingen die niet op plan staan, of verkeerd op plan staan: de betrokken uitbater verwittigen, zodat deze zijn plannen kan aanvullen.

		* De belasting op risicovolle leidingen moet beperkt worden: geen stockage van grond, opstellen van kranen, ...
03.17 Bestaande nutsleidingen allerhande die moeten omgeleid worden of buiten dienst gesteld	Slechte communicatie of informatiedoorstroming Beschadigingen Explosies	* De nutsmaatschappijen bezorgen aan de algemene hoofdaannemer een duidelijke en ondubbelzinnige bevestiging dat de werkzone wordt vrijgegeven. De aannemer krijgt ook de aangepaste asbuilplannen, desnoods de schetsen. * De hoofdaannemer houdt een eenvoudige overzichtslijst bij van de ontbrekende vrijgaves. * Het studiebureau houdt in zijn verslag een eenvoudige overzichtslijst bij van de ontbrekende vrijgaves. Zo kent iedereen de veronderstelde situatie en kunnen de nutsmaatschappijen verwittigen bij verkeerde veronderstellingen. * De nutsmaatschappijen verzorgen het doorknippen van oude leidingen. * Oude leidingen worden verwijderd, om latere verwarring en fouten te vermijden.
03.27 Werken in (bestaande) rioleringen. pompputten. waterbehandelingsinstallaties. ...	Doorbreken / overstromen van de waterkering Plotse toevloed van vloeistoffen (water, riolering, uitbating, ...) Verdrinking	* Waterkering plaatsen (gekeurde ballon, ...) aan alle mogelijke instroomzijden. Ook een theoretische uitstroomkant kan potentieel een instroomkant worden bij hoge waterstand. * Maatregelen nemen om bij plotse vloedgolf te vermijden dat personen worden meegesleurd. Opties: 2de waterkering, rooster om meespoelen te vermijden, valharnas/tankgordel (methode van besloten ruimte), extra evacuatieladder, ... Te specificeren in overleg met de VC.
03.28 Uitbating: personeel. klanten. leveranciers. ...	Circulatie op werf door personeel van opdrachtgever. Personeel zonder werfervaring wordt blootgesteld aan de werfrisico's.	Afscherming van alle werkplekken Sensibilisatie van personeel van opdrachtgever
03.29 Aanwezigheid naburige gebouwen in gebruik	Interactie door de werf op evacuatie en toegang brandweer	* De bestaande noodzakelijke evacuatiemogelijkheden moeten maximaal behouden blijven. * De bestaande noodzakelijke toegangsmogelijkheden voor de brandweer (4m doorgang) moeten maximaal behouden blijven. * Als het bovenstaande niet mogelijk is, vooraf overleg met de veiligheidscoördinator, zodat er samen kan gezocht worden naar een oplossing.
05 AFBRAAKWERKEN		
05.04 Afvoer van puin en afval	Milieuvervuiling	* Plaatsen van containers voor het sorteren van het puin – aparte containers. * Scheiding van afvalstromen op de werf. * Puin regelmatig afvoeren naar erkende stortplaats.
06 GRONDWERKEN - WEGENISWERKEN		
06.01 Delven van putten / sleuven	Grondverzakking Val van personen in de put /sleuf Hoofdletsels	* Beschermen tegen afkalven. Dit kan door 1 of meerdere van de volgende maatregelen (in dalende volgorde van voorkeur): * Plaatsen beschoeiing * Uitgraving onder een helling van 45° * Hierbij dient een stabiliteitsingenieur de helling te bepalen op basis van de grondsonderingen.

		<ul style="list-style-type: none"> * De aannemer legt ruim op voorhand een plan voor met daarop de aanduiding welke techniek zal gebruikt worden (beschoeiing of welke helling). * Zo snel mogelijk dichten van de putten en sleuven, waarbij de grond voldoende verdicht wordt. * Leuningen plaatsen en behouden tot volledige eliminatie van het risico * Dragen van een helm in de ruime omgeving van de graafkraan
08 WERKEN OP HOOGTE		
08.01 Werken op hoogte / Rond openingen in constructie. traphallen. kokers. ...	Val van personen/voorwerpen	<ul style="list-style-type: none"> * Valbeveiliging verplicht vanaf 2 meter valhoogte. Bij lagere hoogtes ook aan te raden. Volgorde van voorkeur: <ul style="list-style-type: none"> >> Elimineren aan de bron: openingen opvullen, definitieve roosters, ... >> Afschermen: openingen dichtleggen, complete stelling zetten, gevaarlijke zone ontoegankelijke maken met heras of afbakening, ... >> Collectieve beveiliging: valnetten, leuning, Bij kokers is het aangewezen om 2 wapeningsstaven in te storten of in te metselen als permanente borstwering. >> Plaatsen vangvloer: bouwen van een stelling / constructie, die op zich niet dient als werkvloer, maar wel als middel om de grootste valdiepte te beperken (vb. onderaan hellend dak bij werken aan schoorstenen, gevelbekleding boven lager dak, ...) >> Persoonlijke beveiliging: valharnas, AANDACHT: Tijdens vorst mogen onverankerde doodgewichtankers niet gebruikt worden! >> Bijkomend: signalisatie, instructies, ... * Leuningen: hoogte op 1 à 1,2m, tussenleuning (op 0,5m) en stootplint (15cm hoog, tegen werkvloer) * Voorlopige of definitieve werkvloeren of vloerelementen moeten direct stevig vastgelegd worden, en beveiligd tegen wegschuiven, kantelen, breken of vallen. * Borstweringen en andere beschermingsmaatregelen in stand houden tot definitieve eliminatie van het risico. * Valnetten: vastgemaakt op alle hoeken en om de 2,5m, max. valhoogte vanaf rand = 3m; net mag max. 6m doorhangen; geen openingen tussen netten en rand. * Ook tijdens het plaatsen, aanpassen of verwijderen van beveiligingen moet men zelf ook beveiligd zijn (hoogtewerker, valharnas, ...). * De maximale afstand tussen een vloer en een gevel, goot, ... bedraagt 20cm. Bij grotere afstanden: consoles ter hoogte van de werken, compleet leuningsstelsel op andere plaatsen. * Een ladder is geen veilige werkvloer. Werken waarvoor men beide handen nodig heeft, mogen nooit uitgevoerd worden vanop ladders.
08.03 Werken op hellende daken		<ul style="list-style-type: none"> * Zie figuur / EN 13374. Valhoogte = hoogteverschil tussen punt waarop slachtoffer begint te vallen/glijden en het punt waar de leuning staat. * Dit geldt ook indien stellingen worden gebruikt als valbeveiliging van hellende daken. In geval van situaties B & C: de stellingen moeten bestand zijn tegen dynamische krachten (klasse D). * Klasse C: <ul style="list-style-type: none"> * Mag gebruikt worden als de dakhelling

	Val van personen of voorwerpen over de dakrand of door openingen	<ul style="list-style-type: none"> ° of minder is dan 45° ° of minder is dan 60° EN de valhoogte minder dan 5 meter bedraagt * Opvangen van grote dynamische krachten (iemand die reeds grote snelheid heeft gemaakt tijdens het vallen / glijden. * Openingen in leuning: er mag geen bal met diameter 10cm door de openingen kunnen. * Klasse B: <ul style="list-style-type: none"> * Mag gebruikt worden als de dakhelling <ul style="list-style-type: none"> ° of minder is dan 30° ° of minder is dan 60° EN de valhoogte minder dan 2 meter bedraagt * Opvangen van dynamische krachten (iemand die reeds snelheid heeft gemaakt tijdens het vallen / glijden. * Openingen in leuning: er mag geen bal met diameter 25cm door de openingen kunnen. * Klasse A: <ul style="list-style-type: none"> * Mag gebruikt worden al de dakhelling minder is dan 10°. * Opvangen van statische krachten (iemand leunt er tegen of iemand die ernaast wandelt struikelt ertegen). * Openingen in leuning: er mag geen bal met diameter 47cm door de openingen kunnen.
08.04 Werken op het plat dak (roofing, installaties. ...)	Val van personen of voorwerpen over de dakrand of door openingen Val van personen of voorwerpen tijdens het omhoog klimmen naar het dak	<ul style="list-style-type: none"> * Randbeveiliging verplicht indien er gewerkt wordt in een zone van 2m of minder, te meten vanaf de dakrand. Indien de afstand meer dan 2m bedraagt, moet men door middel van kettingen, linten, ... deze veilige zone + de toegang afbakenen. * De randbeveiliging bestaat bij voorkeur uit een stelling of leuning.
08.05 Werken op stellingen	Val van verplaatste voorwerpen Val van personen Omvallen van de stelling	<ul style="list-style-type: none"> * Dragen van een veiligheidshelm * Stabiliteitsberekening voor stellingen + keuring+ stellingkaart aan de stelling * Verbod van doorgang onder de werken * Stelling verankeren aan voldoende stevige vaste constructie. * Bij aanpassingen aan de stelling (vb. verplaatsen consoles, verwijderen of terugplaatsen leuning, ...): valharnas dragen zolang er een valgevaar bestaat. * Tijdens het bouwen, afbreken of wijzigen van de stelling dragen alle stellingbouwers een veiligheidsharnas. Zo kunnen ze zich direct vastmaken wanneer nodig. * Keuring vóór indienstname, wekelijkse (interne) herkeuring tijdens de werken. Tijdens de keuring worden minimaal de volgende zaken gecontroleerd: <ul style="list-style-type: none"> * De stelling staat op een stevige ondergrond. Nooit op bakstenen zetten. * Leuning: bovenleuning op 1m, tussenleuning op 0,5m en kantplank van 15cm hoog. * Alle vloeren zijn compleet, stevig en sluiten aan op de leuning. * Alle werkniveaus zijn veilig bereikbaar. Bij een hoogte van 6m of meer: stellingladders of trappentoren voorzien. Bij een hoogte van 10m of meer: trappentoren voorzien. * De maximale afstand tussen de stellingvloer en de constructie is 30cm. Indien meer: leuning plaatsen aan binnenzijde.

		<ul style="list-style-type: none"> * Werken met specifieke omgeving waarbij gevaar voor vallende voorwerpen een hoog risico vormt is een stellingvloer die volledig aansluit aan de gevel of zijn stellingdoeken aan de buitenzijde een noodzaak. * Diagonalen: te voorzien in de 3 dimensies. De normale diagonale voorzien op elk verdiep. 1 serie met diagonalen beveiligd 2 vakken, zowel links als rechts. Dus maximaal 4 open vakken tussen 2 zones met diagonalen. * Vrije hoogte op elke werkvloer: streven naar minimaal 190cm vrije hoogte. * De maximale hoogte van de stelling = 3x de breedte. Indien hoger: steunpoten plaatsen of stevig verankeren. * Verankeringen: als er geen stellingdoeken hangen: 1 aan elk uiteinde, per 2 verdiepen. Bijkomend verankering in de middenzone: 1 per 20m² of conform instructies. Indien er wel stellingdoeken hangen; dubbel zoveel verankeringen. * Nakijken of er bijkomende maatregelen nodig zijn voor de veiligheid van de passanten onder of naast de stelling. * Stellingen worden altijd volledig en in 1keer opgebouwd of afgebroken. Met andere woorden: elke aanwezige stelling dient compleet en veilig te zijn. Bij grote stellingen (meerdere dagen stellingbouwwerk) : 's avonds dient wat er staat ook conform de regels te zijn. Met andere woorden: geen half opgebouwde / afgebroken verdiepen enz. * Stellingen worden verdiep per verdiep volledig opgebouwd / afgebroken. * Bij voorspelling van zware storm (meer dan 80km/u) dienen stellingdoeken van de stelling verwijderd te worden (verwijderen, oprollen, ...).
08.06 Werken vanop rolstellingen	Val van verplaatste voorwerpen Val van personen Omvallen van de stelling	<ul style="list-style-type: none"> * Zie ook de algemene regels van stellingen. * Maximale hoogte als er wind aan kan: 3x de breedte, met maximum van 8m* * Maximale hoogte als er geen wind aan kan: 3x de breedte, met maximum van 12m* <ul style="list-style-type: none"> * Tenzij anders vermeld door fabrikant * Wielen steeds blokkeren met de rem. * Rolstellingen niet verplaatsen als er nog iemand op staat. * Niet beklimmen langs de buitenzijde. * Regelmatig te keuren.
08.07 Werken op lage hoogte (minder dan 2m)	Val van personen	<ul style="list-style-type: none"> * Rolstellingen of lage stelling voorzien. * Een ladder is geen veilige werkvloer. Werken waarvoor men beide handen nodig heeft, mogen nooit uitgevoerd worden vanop ladders.
09 HEF- en HIJSTOESTELLEN		
09.01 Gebruik graafmachine	Klemming	<ul style="list-style-type: none"> * Vrije ruimte laten * Bestuurder verwittigen
09.02 Gebruik torenkraan of mobiele kraan	Vallende voorwerpen Omkantelen kraan	<ul style="list-style-type: none"> * Niet onder hangende lasten lopen, niet boven personen / gebruikte gebouwen draaien of hijsen. * Helmdracht. * Controle hijstoestel en toebehoren door EDTC * Bekwaamheidsattest kraanbestuurder * Aangepaste capaciteit – gewicht en hoogte

		<ul style="list-style-type: none"> * Inplanting torenkraan voorafgaandelijk via een werfinrichtingsplan laten goedkeuren. Rekening houden met naburige torenkranen, doorgangen, hindernissen, omgeving, ...). Indien interactie mogelijk met aanpalende torenkranen, zowel op eigen werf als (toekomstige) aanpalende werf: draaicirkel- en andere begrenzers plaatsen. * Kraanbestuurder blijft in de kraan zolang er een hangende last is. De kraanbestuurder grijpt in of stopt de hijswerken als de veiligheidsrichtlijnen niet gevolgd worden. * Steeds vertikaal hijsen. Schuin hijsen zorgt voor een bijkomend kantelmoment, waar de lastmomentbegrenzer geen rekening kan mee houden, dus risico van kantelen. * De opgehesen last moeten duidelijk 1 geheel vormen. Bekistingspanelen worden losgemaakt van betonstukken, zakken of stenen worden in een bak gehesen (niet los op pallet!), ytong onder prefabmuren moet extra vastgemaakt worden, zware elementen (prédallen, welfsels, ...) worden stuk per stuk gehesen, ... * Enkel elementen hijsen die los van de grond zijn: geen zaken uit de grond trekken, geen hijsbanden van onder de last trekken, ... * Verboden kraanwerk uit te voeren bij een te grote windsnelheid. Indien men geen windsnelheidsmeter bij heeft terwijl het wel hard waait: hijswerk preventief staken. * Algemene richtlijn max windsnelheid 72km/h - 20m/sec, ongeveer 7Bft. * Hijsen van lichte lasten met groot oppervlak vragen specifieke studie inzake windbelasting.
09.04 Gebruik hoogtewerker/verreiker	Stabiliteit Val van personen/materiaal	<ul style="list-style-type: none"> * Controle hijstoestel en toebehoren door EDTC * Bekwaamheidsattest bestuurder * Aangepaste capaciteit – gewicht en hoogte * Dragen van valharnas bij alle hoogtewerkers * Kooi mag niet verlaten worden. Een hoogtewerker is geen lift. Deurtje altijd dicht.
09.11 Gebruik hijswerktuigen	Verkeerd gebruik Diverse technische mankementen	<ul style="list-style-type: none"> * Bediening enkel door personeel die hiervoor opgeleid is, medisch goedgekeurd is en de toestemming heeft van de werkgever. * Alle hijswerktuigen worden om de 3 maand gecontroleerd. Uitzonderingen kunnen enkel mits uitdrukkelijke toestemming van EDTC en veiligheidscoördinator. * Een herkeuring moet gebeuren na elk technisch incident of bij elk redelijk vermoeden van mogelijk technisch mankement. * De hoek tussen de kettingen, hijslengen, ... beperken tot 60°. Een grotere hoek (tot 120°) mag enkel na berekening en goedkeuring van de werfleider. Daarbij wordt niet alleen rekening gehouden met de sterkte, maar ook met het risico op verschuiven. * Lasten dienen steeds één geheel te vormen, losse last op een last is totaal verboden.
10 BRANDGEVAAR		
10.01 Werken met open vlam/brandgevaar. vonken	Brandgevaar	<ul style="list-style-type: none"> * Afbakenen en afschermen van de werk- en gevarezone * Brandblusapparaat type ABC plaatsen OP de werkplek. * Eveneens een brandblusapparaat plaatsen op elk niveau waar de vonken of vlammen kunnen terechtkomen. * CO2-blustoestellen worden afgeraden omwille van risico op vrieswonden en verstikking. Enkel indien de risico's hier specifiek om vragen (elektriciteit, ...), kan een CO2-blustoestel overwogen worden. Indien niet vereist, zijn CO2-blustoestellen niet toegelaten op de werf,

		wegens risico op verkeerd gebruik. * Met branddekens moet de ruimte afgebakend worden: vermijden dat er vonken of vlammen terechtkomen op onderliggende verdiepen, mensen, installaties, brandbare materialen, ...
10.02 Roken	Brandgevaar Gezondheidsrisico's voor alle aanwezigen	* Roken wordt hoe dan ook afgeraden. * Binnen roken is verboden, ook e-sigaret zijn niet toegelaten. * Roken is enkel toegelaten mits toelating van de opdrachtgever, en op de daarvoor voorzien plaatsen.
11 DIVERSE WERKEN		
11.01 Betonwerken. metselwerken ...	Letsel door (wacht)wapening, strekstaven (afstandshouders bekistingspanelen), spouwankers, ...: Oogletsels, er aan haperen, er op vallen, ...	* Afschermen met stevige doppen, lijnvormige bescherming, ... * Ter plaatse van doorgangen: de wapening (die uit de vloer komt) opzij plooiën. * Spouwankers nadien inboren of opzij plooiën
11.07 Snijden. slijpen. boren. ... (algemeen)	Kans op verwondingen - letsels	* EHBO kit op de werf bewaren voor kleine letsels. * Route naar ziekenhuis kennen voor grote letsels * Bij snijden: handschoenen dragen. * Bij werken met machines met snel draaiende onderdelen: geen handschoenen dragen indien de handschoenen kunnen gegrepen worden Gepaste schijf gebruiken voor het door te slijpen materiaal (metaal, beton, ...). Enkel schijven gebruiken die in goede staat zijn, en niet te veel versleten. Veiligheidsbril dragen. Altijd loodrecht slijpen, niet wringen. Het door te slijpen object dient stabiel te zijn, en niet kunnen bewegen.
13 PERSOONSGEBONDEN RISICO'S		
13.01 Toepassingen van preventiemaatregelen. dragen van PBM's. veilig werken. keuringen.	Niet toepassen van de preventiebeginselen.	* Ook als wetgeving het anders bepaalt, zijn op dit project alle opgesomde preventiemaatregelen en veiligheidswetgeving van toepassing op iedereen die omwille van professionele redenen in de werfzone aanwezig is. * De preventiemaatregelen moeten dus worden toegepast door hoofdaannemers, onderaannemers, zelfstandigen, arbeiders, bedienden, werfleiding, projectmanagement, ... en éénieder die omwille van de werf binnen de werfzone aanwezig is. * De preventiemaatregelen worden immers opgesteld ter bescherming van iedereen. Er is dus geen reden om een onderscheid te maken tussen de verschillende aanwezigen. Aanwezigen die zich niet aan de regels houden, brengen niet alleen zichzelf in gevaar, maar zorgen ook voor een demotivatie van anderen. Een ongeval treft ook een grotere groep dan enkel het slachtoffer. Familie, vrienden, partner, kinderen, ... worden ook getroffen bij een ongeval. Een "eigen risico" bestaat bijgevolg niet op vlak van veiligheid.
13.05 Gebruik van alcohol. drugs of medicatie	Vormen van gevaar voor zichzelf en anderen	* De aanwezigheid en het gebruik van alcohol en drugs zijn verboden op de werf. Indien de werkgever of opdrachtgever dranken wenst te voorzien als gebaar voor de arbeiders, dienen deze dranken niet-alcoholisch te zijn. Als de opdrachtgever zelf alcohol wil nuttigen, is dit ten sterkste af te raden en dienen voorraden in elk geval buiten de werfzone bewaard

		<p>te worden.</p> <p>* Medicatie mag enkel gebruikt worden volgens de voorschriften. Bij twijfel dient een apotheker of arts geconsulteerd te worden. Bij zware medicatie kan het nuttig zijn om ook de bedrijfsarts hieromtrent te contacteren en overleg te plegen over aangepast werk. Wijzelf dienen hiervan niet op de hoogte gesteld te worden, dit valt strikt onder de privacy.</p>
14 WERFINRICHTING		
14.01 Werfinrichting. leveringen en stockeren van materialen op de werf	<p>Hinder voor gebruikers van de openbare weg</p> <p>Hinder voor andere aannemers tijdens de uitvoering van het bouwwerk nl. onvoldoende ruime doorgangen</p> <p>Kantelen/vallen van de gestockeerde goederen</p> <p>Klemming</p> <p>Struikelen over kabels, afval, materiaal, ...</p>	<p>* Opstellen van signalisatieplan in samenspraak met de plaatselijk bevoegde diensten en overmaken aan de VCV</p> <p>* Voorzien van afgeschermd voetgangersdoorgangen</p> <p>* Respecteren van het signalisatieplan en de verkeersregels</p> <p>* Voorzien van doorgangen van minimum 80cm</p> <p>* Geen kabels, rommel of materiaal op trappen</p> <p>* Afval minstens wekelijks uit de werfzone te verwijderen, frequenter wanneer noodzakelijk</p> <p>* Stabielen stapelen van de goederen; stockage minimaliseren.</p> <p>* Aandacht voor brandgevaar bij stofwanden enz.: verlichting, verwarmingstoestellen en andere installaties die hitte veroorzaken moeten uit de buurt van brandbare materialen gehouden worden. Deze brandbare materialen kunnen zowel vb. stofwanden zijn, als afval of gestockeerd materiaal. Verlichting, verwarming enz. zo veel mogelijk veilig omhoog hangen, om toevallig contact met brandbaar materiaal te vermijden.</p>
14.02 Werfinrichting nutsvoorzieningen	<p>Water</p> <p>Elektriciteit – groep</p> <p>Raken van leidingen die in dienst zijn</p>	<p>* Leidingen markeren, lekken herstellen</p> <p>* leidingen afschermen tegen val en stoten</p> <p>* plannen opvragen bij de nutsmaatschappijen en bij de eigenaar</p> <p>* indien er leidingen in dienst zijn binnen de werfzone: alles afsluiten en/of omleggen</p>
14.03 Werfinrichting. basis hygiëne	Werken in onhygiënische omstandigheden	<p>* plaatsen van werfkeet (refter), afgescheiden van materiaalopslag en werkposten</p> <p>* plaatsen van werf toilet met stromend water om handen te wassen, ...</p>
14.05 Werfafsluiting	Toegang tot de werf door onbevoegden	<p>* Een gepaste werfafsluiting voorzien.</p> <p>* Opschrift met uitdrukkelijk toegangsverbod dient aangebracht</p> <p>* Afsluiting mag geen risico's vormen voor derden</p>
14.06 Elektrische installatie	Elektrocutie	<p>* Werkkasten, stroomgeneratoren ... dienen regelmatig gekeurd te worden door een EDTC</p> <p>* Gebruik van elektrisch materiaal dat voldoet aan IP44 norm (regendicht)</p> <p>* Herstelling van kabels, omkasting, ... op een degelijke manier uitvoeren.</p> <p>* Herkeuring van de installatie na elk elektrisch incident of bij een redelijk vermoeden van niet-conformiteit.</p>
14.07 Risico's aanwezig buiten de werf of buiten de eigen activiteit	Blootstelling aan onbekende risico's	<p>* Aannemers mogen enkel aanwezig zijn in de werfzone's waar zij werken moeten uitvoeren.</p> <p>* Aannemers mogen enkel werken uitvoeren waarvoor zij aangesteld, opgeleid en verzekerd zijn. Enkel in geval van onmiddellijk gevaar kan overwogen worden om bijstand te bieden.</p>
15 ALGEMENE RISICO'S VERBONDEN AAN WERKEN:		

15.01 Allerhande restrisico's	Allerhande kwetsuren	<ul style="list-style-type: none"> * Dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen / PBM's: * Veiligheidsschoenen: verplicht voor iedereen op de werf (arbeiders, bedienden, werkgevers, opdrachtgever, ontwerpers, toezicht, ...) voor alle activiteiten, inclusief alle afwerking. * Veiligheidshelm: verplicht bij hijswerk, kraanwerk (graafkraan of hijskraan) of risico op vallende voorwerpen. Indien kraan op de werf aanwezig: helmverplichting in de volledige werkzone * Veiligheidspet of –helm: verplicht bij risico op stoten van hoofd (vb. technieken bij plafond) * Gehoorbescherming: verplicht vanaf risico op gehoorschade, nl. 80dB(A) * Veiligheidsbril: verplicht tijdens risico op oogletsel, o.a. afbraak glas, slijpen, ... * Adembescherming: verplicht bij o.a. afbraakwerken, slijpen in stenen & beton, werken met gevaarlijke stoffen, ... De adembescherming moet gekozen worden in functie van de specifieke werfomstandigheden. Indien nodig schakelt de werkgever een specialist in. * Adembescherming: Bij stofvorming: minimaal P2. Asbest: minimaal P3. * Handschoenen: verplicht bij o.a. afbraakwerken, werken gevaarlijke stoffen, Handschoenen zijn niet toegelaten bij snel ronddraaiende machines (kolomboor, cirkelzaag, ... en andere machines die handschoen kunnen grijpen) * Fluo signalisatiekledij: verplicht bij risico op aanrijding (werfverkeer, openbaar verkeer, ...) * Valharnas: verplicht bij een valrisico van meer dan 2 meter, als leuning of andere collectieve maatregelen (tijdelijk) praktisch niet mogelijk zijn. Ook in hoogwerkers en werkbakken zijn valharnassen verplicht. * Aangepaste werkkledij: de arbeiders dragen standaard werkkledij met o.a. een lange broek en lange mouwen, in materialen aangepast aan evt. brandrisico's, ... maar ook vb. temperatuur, het weer enz. * De werkgever zorgt voor de aanwezigheid van de PBM's en zorgt ervoor dat deze correct gebruikt worden. * PBM's gelden als een aanvullende bescherming. De voorkeur moet gaan naar collectieve maatregelen om de risico's zoveel mogelijk uit te sluiten of beperken.
15.02 Gebruik kleine handgereedschapsmachines	Lawaai Stof, wegvliegende deeltjes Vonkvorming, warmtebron	<ul style="list-style-type: none"> * Geschikte PBM's: zie 2de risico, begin risicoanalyse * Brandblusapparaat type ABC plaatsen OP de werkplek bij "heet werk" of "warm werk"
15.06 Vorming van stof door afbraak. slijpen. breken. ...	Gezondheidsproblemen door inademing stof	<ul style="list-style-type: none"> * Verplichte toepassing van minimaal 1 van de 4 volgende preventiemaatregelen: <ul style="list-style-type: none"> * Afscherming met doeken of zeilen * Beneveling van de werklocatie / werkzone * Bevochtiging ter hoogte van de apparatuur * Rechtstreekse stofafzuiging op de apparatuur

10 Noodoproepnummers

Werfadres: Gasthuisstraat 4, 9500 Geraardsbergen

ALGEMEEN NOODNUMMER	Ambulance & Brandweer Federale politie Doe het nodige zodat ongeval zich niet direct herhaalt.	112 101
Antigif Centrum	Probeer verpakking erbij te halen	070 / 245 245
Brandwondencentrum	Langdurig (+5minuten) spoelen onder water	09 / 240 34 90 112
Posttraumatische begeleiding	(psychologische hulp na ongeval of bij pesten)	0800 / 11 011 (gratis nummer)
Elektriciteit	Defecten	078/ 35 35 00 (Fluvius)
Fluxys	Noodnummer gas	0800 / 90 102 (gratis nummer)
OPDRACHTGEVER	VZW Medische Staf Stedelijk Ziekenhuis	.
BOUWDIRECTIE CONTROLE UITVOERING	Architectenburo AIDA - Koen Van der Mynsbrugge	054 411 712
Algemene Directie Toezicht op het Welzijn op het Werk	Oost-Vlaanderen Savaanstraat 11/002 9000 Gent	02 233 44 40
Veiligheidscoördinatie	V.E.T.O. & Partners nv Ann Haegeman	09 362 04 40